

ISSN 0134-2266

TRÄHÄRKE

1979

NR. 7

POLNUD AEGA!

Illustreerinud ASTA VENDER

E enne sõitu vanaema juurde andis ema Villule ja Karinile kenad taskuraamatud sõnadega: «Kirjutage siia, kui midagi põnevat juhtub. Siis ei lähe sündmus meelest ja kirjatöö ei unune nii kergesti.»

Kui ema ja isa puhkusele tulid, nägid nad oma üllatuseks, et mõlemad märkmikud on peaaegu tühjad. Karinil oli üks päev kirja pandud, Villul kaks. «Polnud aega,» sõnasid lapsed lühidalt. 2. juuli. Villu.

Leppisime Kariniga kokku, et kui ma hommikuti kassi jaoks kala ei saa, rohib Karin maasika- ja hernepeenra, mina porgandi- ja peedivaod. Nüüd olen juba kaks korda neid vagusid harinud ja Karin muudkui sööb maasikaid. Mulle jääb muidugi ka, aga

suuremad ja punasemad on igatahes söödud. Mõtlen hirmuga, et maasikaaeg saab sedasi läbi. Miks mul küll ühelgi hommikul ei näkka? Reedel ajas vanaema mind enne päikesetõusu üles. Ilm oli täpselt samasugune nagu siis, kui me isaga kalale läksime. Kalad löid lupsu küll, söid ussid kõik otsast ära, aga konksu alla ei neelanud. Kõmpisin jälle tühja ämbriga koju ja Karin tegi laulu:

Meie poisil, vaat kus lops,
jälle tühi ussitops.

Aga siiski, oh sa lugu,
nälga näeb me kassisugu.

Vanaema ka natuke nagu muigas, kuid käskis Karinil meelde tuletada seda haugipurakat, mille ma ükskord püüdsin. See oli siis, kui torm tuli ja me väikesele saaremüksule ööseks jäime. Vanaema ütleb alati, kui tuul jälle kurja häält teeb ja lained heinaküünini jõuavad: «See meie Peipsi järv on kangesti salalik ja äkkvihaga nagu Salu Peeter.»

6. juuli. Karin.

Eile jooksimine vihmaga võidu. Hommikul vanaisa vaatas, et tuleb päris selge ilm ja otsustas kõik heinasaod laiali lahutada. Lõuna ajal hakkas aga hirmus vihmapihv metsa tagant tõusma. Vanaisa tõttas jooksujalu külast hobust tooma, meie Villu ja vanaemaga tormasime heinu kokku panema. Esimese koorma saime ilusti küüni. Villu jäi veel lakka tallama, meie läksime teise vankritäie järele. Kui koorem peal, hakkas vihma nii kõvasti kallama, et Peipsit polnud nähagi. Vanaisa oli suure presendi kaasa rabanud ja nii jäid heinad kuivaks. Küünis hõikasime Villut, tema ei kõssanudki. Vanaema arvas, et väsimus ja värskhe heina lõhn murdsid vist mehe maha ja panid vägisi magama. Nii oligi. Mina olin ka öhtuks väsinud. Sellepärast ma kirjutasingi alguses: Eile . . .

10. juuli. Villu.

Vanaema laskis täna punase vasika õue. Küll ta kepsufas ja kiskus viimaks enda vanaema käest lahti. Jooksimine vasika järel mis hirmus. Lõpuks sain ta enne naabri lilleaeda kätte. Karin jäi kaugele maha. Pärast ta ütles, et pikad jalad ei taha pikka maad joosta. Vanaemal oli kangesti hea meel. Ta lausus: «Hea, et ei pidanud Mustveesse järele pörutama. Linnas ei saa ju nii otse joosta.» Nüüd pole mul enam aega, sest peame jälle heinale minema. Vanaisa ütleb, et alles vasika jagu heina käes, lehma omad puha tegemata.

VIIVI VARIKSAAR

VÄIKESED VÄGILASED

Sellel maal rännates näed avaraid steppe, kuuma Gobi kõrbet, aga ka kõrgeid mägesid, mille tippe katab lumi. Seal kohatud suuri lamba-, veise- ja hobusekarju ning kaameleidki. Sellel maal on suuri linnu, võimsaid tehaseid, pikki autoteid ja tuhandeid koole. Meid võib ta eelkõige ikka oma kireva loodusega. Üks tema rahva lauludestki ütleb: «Nii kaunis, nii avar on minu kodumaa...». See maa on Mongoolia. Külalisi kostitab mongol vana tava kohaselt lambaliha ja soolase teega. Juhtub külaline Mongooliasse rahvapõlvustuste ajal, kutsutakse ta kindlasti ratsavõistlustele. Mongoli lapsed istuvad esimest korda hobuse selga nelja- või viieaastaselt. Ja õpivad nad vist küll enne ratsutama kui lugema. Kuueaastane mongoli poiss ja tüdruk võivad aga juba osa võtta ratsavõistlustest. Meile tundub see uskumatuna. Ratsutamine on ju raske ja isegi ohtlik spordiala. Ratsanikult nõuab see julgust, sitkust, osavust ja suurt sõprust hobusega.

Millal saadakse sõbraks hobusega? Öeldakse: «Mongol sünnib sadulas.» Mongoli karjakasvatatajaile

on hobune alati olnud hea abiline. Juba üsna pisikestena õpivad lapsedki armastama ja tundma hobuseid. Mongoli hobused on küll väikesemad kui meie omad, aga kiired, vastupidavad ja tigidad. Ja need jonnakad hobused harjuvad lastega ning kuuletuvad neile.

Laste ratsavõistlused — see on suur pidupäev. Pikk autodevoor liigub sinna, kus võistlused lõpevad, finišisse. Finišis on tuhandeid inimesi. Kõik ootavad: kes on parim ratsutaja ja kellel on kõige väledam hobune?

Kui pikk on võistlusmaa? Mongol vaatab imestunult ja ütleb: «Start anti sealt orust.» Kaugusi määrab mongol sageli orgude ja mägede järgi. Siinsamas lähedal — tähendab, et sõita tuleb oma kaheksa- või üheksakümmend kilomeetrit.

Nüüd aga võistlusmaast. Lastel tuleb ratsutada kaheksa kuni kolmkümmend, vahel isegi nelikümmend kilomeetrit. Võistlusmaa pikkus oleb hobuse, mitte väikese ratsaniku vanusest. Rada kulgeb läbi kõrbe ja orgude, üle kiviklibu paksus tolmupilves. Hobune ei tohi komistada ega ratsanik vääratada. Võidab see, kes rohkem harjutanud ja kelle ho-

bune kiirem. Võitjaks on tulnud ka kuue- ja seitsmeaastased tüdrukud. Autasustamisel ütleb vana mongoli taat laste kohta: «Batartšuuud». Tõlkes tähendab see: «väikesed vä-

gilased». Vägilasteks nimetatakse Mongoolia Rahvavabariigis ka pioneeride nooremaid õdesid ja vendi. Uljas ratsutaja on tugev, vapper, on ju vägilane.

ELLU MARANE

Osake T. Davahu joonistusest «Külapidu».

Oi klarnet

OI KLARNET,
SA OLED JU OMETI PUUST,
MIKS PUISELT EI KÖLA SIIS
LAUL SINU SUUST!
SU HÄÄL ON NII LAHE,
NII PEHME JA MAHE,
ET HÖBEDAST PILLIKS SIND
MÖTLEN MA VAHEL.
«LAPS, SINAGI OLED JU
LIHAST JA LUUST.
KUID OI-OI, MIS HÄÄLI VÕIB
TULLA SU SUUST!»

Laisk viiul

LAISK LOOMUS OLI ÜHEL VIIULIL:
TA MUUDKUI TAHTIS OLLA RIIULIL.
EI VIITSINUD SEE VIIUL MÄNGIDA —
EKS LÄINUD RIIULILE NAGU SÄNGI TA!

VÕIB TIHTI TUNDA MITMEID LAISKU SEST,
ET RAISKU LÄHEVAD NAD LAIAST LAISKUSEST.
KA LAISA VIIULIGA OLII LUGU NII,
ET PRISKEKS SAID TA KAEL JA PUGUGI.
TAL LÖPUKS NAHKKI OLII PAKSUKS PAHTUNUD —
JA RIIULILE ENAM TA EI MAHTUNUD...

PILL ENESELE SUURE KASTI SAI
JA LESIS VAIKSELT SEAL — NII PIKK KUI LAI.
LAI TOONGI SIGINES TA HÄÄLEKÖLALE,
KUI ÜTLES: «AH, EI VIIULDAJA ÖLALE
MU SUUR JA TUGEVI, VÕIMAS KONT KA PASSIKS.
MA HAKKAN ÕIGE NÜDSEST KONTRABASSIKS!»

Illustreerinud
ANNE AARE

Röökpillid ja löökpillid

TEAN MITUT LAST,
KES JONNAKAD JA JORINAD —
NAD MUUD EI TEE,
KUI PAKSU RIIDU NORIVAD
JA RUSIKATELE
EI ANNA ÜLDSE ASU ...
OI, KÜLL ORKESTRIS
OLEKS NENDEST KASU!
MA RIIUKUKKEDELE-
PIRIPILLIDELE
NÕU ANNAN: ASUGE
LÖÖKPILLIDELE!

SEE, KES KANGEM,
VÖTKU TRIANGEL!
KES JÄI KÄNGU,
MÄNGIB KELLAMÄNGU.
VÄIKSED, NETID
VÖTKU KASTANJETID,
PEKSUR ARGLIK
VÖTKU TALDRIK,
POISS, KES POKSIB,
KSÜLOFONI KOKSIB.
SEE, KES NUTTU NÖRISTAB,
TAMBURIINI PÖRISTAB,
AGA KÕIGE MEELETUM —
MIS JÄÄB TEMALE!
SUUR TRUMM!
PUM-PUM-PUM, KUI UHKE —
TRUMM EI TUNNE MUHKE!

Flööt

«ONU, MIKS SA SEDA PILLI SÕÖD!»
«KANU, MA EI SÕÖ JU — SEE ON FLÖÖT!»
«MULLE PAISTIS, ET SA PILLI NÄRID ...»
«KUIDAS SA NII RUMALASTI PÄRID:
FLÖÖTI NÕNDA HOITAKSEGI SUUL,
ET VÕIKS PILLIS HELISEDA TUUL!
KUI KORD ÕPID, MÄNGID FLÖÖDIL ISE
SHRU-VIIRU-VIIDI-VÖÖDILISE
LOO!»
«OHOO!»

LUGUSID KOLMEA

NIKOLAI BULGAKOV

KÕIGE ESIMENE LUGU

Emä ütles Anjale: «Ära sa õuest välja saiapoe juurde mine. Seal sõidavad autod.»

Anja vastas: «Ei lähe.» Ja jooksis mängima. Ta laulis ja lullitas, aga siis lippas korraks tänavale vaatama. Näeb, saiapoe ees on sinise kitliga hunt, võtab akna kaudu tühje kaste välja ja laadib auto peale. Saiad oli ta muidugi juba nahka pistnud.

Anja kohkus ära, pani jooksu. Hunt talle järele. Samas lõi üleval kopter mürisema, laskus saiapoe kohale ja viskas alla nõorredeli. Anja kahmas redelist kinni ja ronis kopterisse. Hunt tahis ka nõorredelile hüpata, aga jäi lühikeseks. Hallivatimees potsatas kaljavaati.

Kopterit juhtis väike kassipoeg Tiška. Tiška sõitis niisama lusti. «Anja, Anja, kuidas sa siis nii sõnakuulmatu olid ja õuest ära läksid?» noomis Tiška Anjat. «Aga mis siis, kui mina ei oleks juhuslikult üle hoovi lennanud ega sind märganud? Ära enam kunagi nii tee!»

TÕESTISÜNDINUD LUGU

Üks tüdruk läks alati täpselt õigel ajal magama ja uinus selsamal silmapilgul, kui teki peale tõmbas. Aga et kõik lapsed magamise ajal kasvavad, hakkas see tüdruk kole kiiresti kasvama ja kasvas taeva kõrguseks. Ta oli nüüd kõrgem igast majast, igast puust, igast vanaemast, igast miilitsamehest, igast koolilapsest, igast poisist ja igast jalgrattast.

Aga tal hakkas taevas üksinda igav. Ja ta ei tahtnud enam hästi süüa. Ta ei söönud enam ei suppi, ei kotlette, ei nuudleid, ei kartuleid, ei kapsarulle, ei kaerahelbeid, ei rediseid, ei tomateid, ei kaalikaid ega kapsajuurikaid, ainult mõnikord harva lutsis klaaskompvekke. Aga et kõik lapsed, kes halvasti söövad, enam ei kasva, ja mõnikord koguni kahanema hakkavad, hakkas ka see tüdruk kiiresti kahanema. Varsti oli ta niisama väike kui enne ja läks ema juurde.

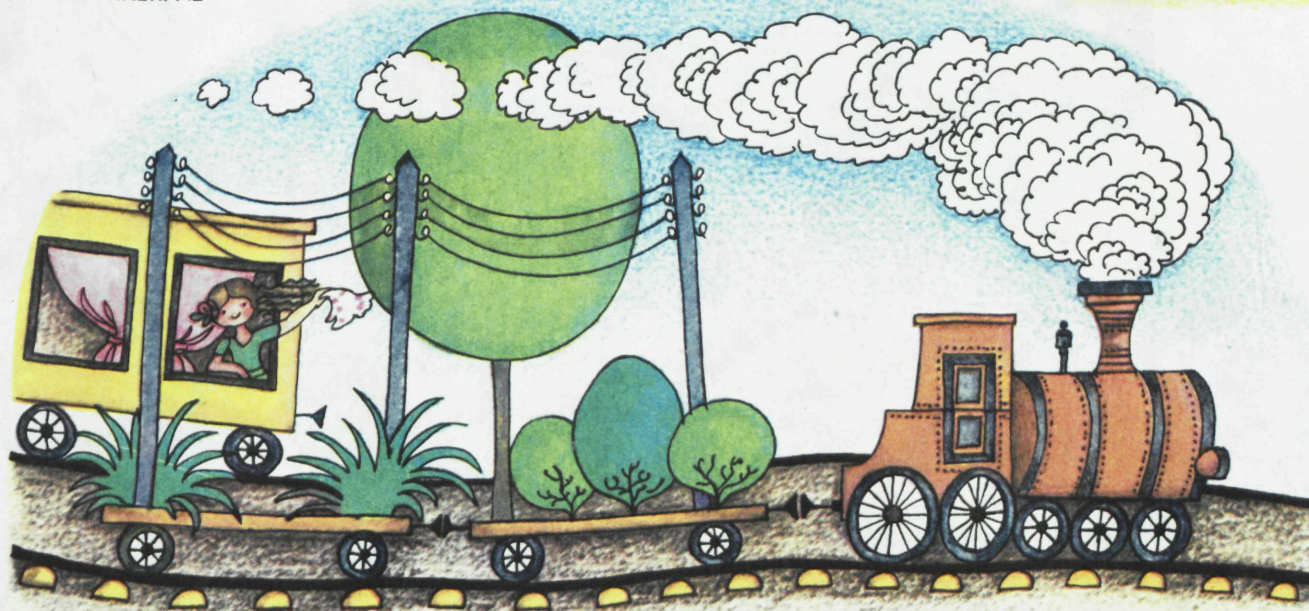

ASTASTELE

IMELIK LUGU

Kord istus Anja rongis ja sõitis suvilasse. Ja rong sõitis ka suvilasse. Aga põõsad, puud ja telefonipostid sõitsid tagasi Moskva poole. Anja sõitis ja vaatas aknast, kuidas põõsad, puud ja telefonipostid sõidavad. Kuni Anja suvilas elas, olid kõik puud, põõsad ja telefonipostid Moskvas. Aga niipea kui Anja suvilast Moskva poole sõitis, sõitsid puud, põõsad ja telefonipostid tagasi suvila poole. Tema sõitis sinna, aga nemad sõitsid tänna. Tema sõitis tänna, aga nemad sõitsid sinna! Miskitmoodi ei saanud kokku.

Illustreerinud ELLE TIKERPÄE

HUNDILUGU

Ükskord vaatas Hunt televiisorit. Kassipoeg Tiška tuli Hundi juurde ja ütles: «Vaata, hunt, televiisoris näidatakse sind!» «Kus?» küsis Hunt. Hunt astus televiisorisse. Aga see hunt, kes televiisoris oli, kohkus ära, hüppas välja ja hakkas Tiškat taga ajama. Siis hüppas televiisorisse Tiška. Hunt tahtis talle järele kalpsata, oma saatesse tagasi hüpata. Aga Anja tegi klõps! — ja lülitas Tiška teisele programmile, kus oli parajasti suurte saade. Ja hunt ei saanudki Tiškat kätte. Aga suurte saatest tuli välja Kloun ja hakkas koos Anjaga teed jooma.

Tõlkinud META MAKŠING

KLAABU ja HERNE-TONT

VANAKS OLEN JÄÄNUD.
ENAM MIND
EI KARDETA.

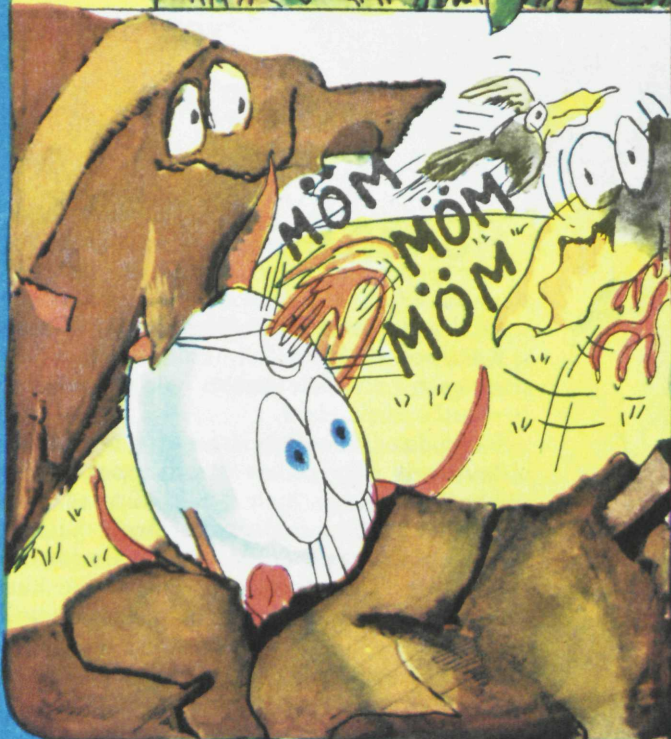
SELLE VASTU
ON ROHTU.

AINULT KAABU,
TSIUTS! TÜHI
KAABU, SIUTS!

HERNED,
HERNED!
JAOLE, JAOLE!

VĪ KLASS

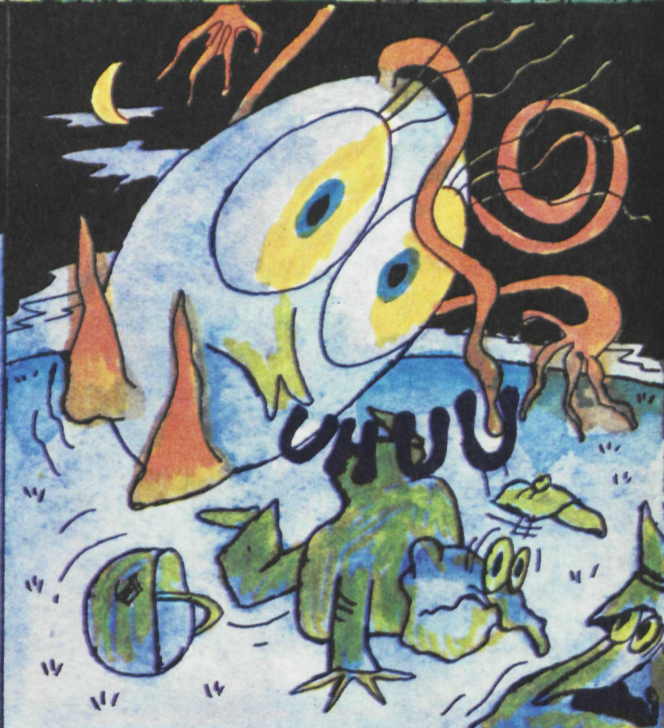
TILL!
TILL!

MINU POOLT
HERNED.

MINU POOLT
ÕLU.

KUI PAISUDA
TAHAN, TULEB
KRIMBEL RÕNGAKS
KEERATA.

Illustreerinud AVO PAISTIK

MUIA VEETAMM

LAUL SELLEST, KUIDAS SASS MURAKAL KÄIS

SASS LÄKS ÜSKORD
SUURE-ALE
KAARLARAPPA MURAKALE,
ET NEID ISU JÄRGI SÜÜA,
MOOSI JAOKS KA KOJU VIIA.
RABAS OLII PALJU MURAKAID
EHK KAARLAID
NAGU PURAKAID.
SIIN OLII KÜNGAS, SEAL OLII
KÜNGAS,
KAUGEMAL OLII TERVE RÜNGAS
TÄIS NEID,

JUSTKUI KULDSEID MUMME,
SILLERDAYAID SILMALUMME.
SASS LÄKS KORJATES
HASARTI:
MUUDKUI AHMIS ÜHTEVARTI
SUHU, KORVI, TOHUST NAPPA,
PÜKSITASKU, SÄRGISAPPA...
RUTTAS SIIA, TÖTTAS SINNA...
LÖPUKS TAHTIS KOJU
MINNA...
AGA... OII OI-OI, KUS
HÄDA:
KADUNUD OLII KODURADA.
MEELEST LÄINUD KODU
POOLGI.
ÄÄRT EI RABAL, ÄÄRT EI
SOOLGI —
ÜMBERRINGI, EES JA TAGA
AINULT KAIL JA KAARLALAGA.

SASS ON ÜPRIS ÄREVIL,
VARUKS, VAAT, ET NUTUPILL.
HÜÜAB: «UUUI!»
JA HÜÜAB: «AAA!»
KUSAGILT EI VASTUST SAA.
ÄKKI: JOU-JOU! MINGI JORIN,
MINGI NORSATUS VÕI
NORIN...
OI, KAS HUNT!...
VÕI REINUVADER!
EI OLE HUNT! EI REINUVADER!
SEE ON HOOPIS...
KRAAVIADER!
SASSI KODU LÄHEDAL
ON KRAAVILÕIKUS KÄSIL TAL.
KRAAVIADRA HÄÄLE JÄRGI
LEIDIS SASS KA KODUMÄRGI,
MILLE RAPPA TULLES JÄTTIS,
KÄÄBUSMÄNNI OTSA SÄTTIS.
SEALT KODUTEE EI OLNUD
PIKK,
SASS ADRALE ON TÄNULIK.

JALGRATTAGA SÕITMINE KEELATUD

Oli öö. Trammid, trollid ja autodki puhkasid. Inimesed magasid, nägid häid unenägusid. Linn oli täiesti vaikne. Ainult foorid vilgutasi kollast tuld.

Ja äkki, nagu käskluse peale ilmusid tänavale jalgrattad. Suured ja väikesed, kahe- ja kolmerattalised, läikivad ja tolmused. Kuidas nad majadest tänavale pääsesid, ei tea. Päeval, autodesaginas, näeb jalgratast harva. Nüüd aga olid kõik linna tänavad jalgrattaid täis. Ei mingit trügemist, ei mingit sagimist. Rattad veeresid vaikselt suure lasteparki poole linna keskel. Ja mis selles loos kõige imelikum: ühegi jalgratta sadulas polnud sõitjat!

Natukese aja pärast oli park lastejalgrattaid täis. Oled sa kuulnud jalgratta häält? Mina olen. Peale kellahelina, kummisahina ja ketikõlina tegemise oskavad nad ka rääkida. «Kas

Illustreerinud KALLE SUITS

kõik meie linna lastejalgrattad on kohal!» hõikas keegi.

«Ei. Meie õue väike «Školnik» puudub. Eile sõitis auto talle otsa,» kostis punane kolmerattaline.

«Väike «Školnik» oli siis sõnakuulmatu,» sõnas nikeldatud poritiibadega «Sport». «Ta teadis, et sõita ei tohi, aga ikka läks. Pidage meele: meie linnas ükski lastejalgratas sõita ei tohi!»

«Aga miks?» pärifi läbisegi.

«Miks meid siis osteti? Kas selleks, et me roostetaksime keldrites ja koridorides? Meie kummid on seismisest juba pragunenud. Määrre meie laagrites on hangunud. Meie helkurid on tolmust tuhmunud!» kostis kummisahina ja ketiklõbina sekka.

«Õige!» vastas koosoleku juhataja «Sport». «Meie linnas pole ühtegi jalgrattateed, pole ühtegi mängutänavat, kus lapsed võiksid sõita. Aga me tahame sõita! Minu järel! Nüüd kõik, kes te siia olete kutsutud, minu järel!»

Kogu park hakkas kihama. Lahkuti. «Sport» ees, teised tema kannul.

Ja kõige kurvem selle loo juures on, et lastejalgrataste pikk hanerida pööras pargist peatänavale, Ohutuse teele. Sealt pääseb kõige otsemat teed pidi linnast välja. Nii ei ole ühelgi selle linna lapsel enam jalgratast.

JOHANNES PIRITA

MINU KODUKOHT

Mina elan Haapsalus. Haapsalu on Eesti üks vanemaid linnu. Sel suvel saab linn 700 aastat vanaks. Haapsalu minevikku meenutab lossipark. See on kuulus oma lossivaremetega ja muidugi «Valge daamiga». Iga aasta augustikuus külastab Haapsalut palju turiste.

Paralepa kaunis männimets ning rand meelitavad suvel päevitajaid ja suplejaid, talvel aga suusatajaid ja matkajaid. Haapsalu sanatooriumis käib ennast ravimas inimesi üle kogu Nõukogude Liidu. Siin on väga tervislik ravimuda. Linn on meil küll väike, aga vaadata on siin palju. Kui suvel matkapalane sead, ära unusta ka Haapsalut.

DIANA KADASTIK,
Haapsalu 8-kl. Kooli
IIIa klassi õpilane

AITAN EMA

Iga päev aitan oma ema. Minu ema töötab sigalas. Tal on 51 siga pisikeste pörsastega. Nendega on palju tööd. Pörsad tahavad süüa ja juua. Panen neile vett. See on mulle jõukohane töö. Toon ka põhku alla. Oih küll nad müravad ja sahistavad põhus. Mulle meeldib üks notsu. Too on nõbininaga, lontis kõrvadega ja nii ilus roosa trullike. Võtan trullikest tihti sülle ja ta on minu jaoks juba harjunud.

HEIVI KOIDUSAAR,
Varstu Keskkooli
I klassi õpilane

«Minu peenar» — joonistanud SUULE PULK
Kilingi-Nõmme Keskkoolist.

«Matkal» — joonistanud EGNE ANTSAAR
Voldi 8-kl. Koolist.

RANNAS

SUPLEMA NÕUD — KÜLL ON
HEAI
VETTE LÄHME ÜLE PEA.
RANNAL KOOKE MÄTSIVAD
NEED, KES ON MEIST
VÄIKSEMAD.

ISA-EMA LIIVA PEAL,
NEMAD PÄEVITAVAD SEAL.
TÄNA ON NII RÕOMUS MEEL,
TAHAKS RANNAS OLLA VEEL.

TARMO UUSTALU,
Tallinna 44. Keskkooli
IIIb klassi õpilane

TOREDAD LAAGRIPÄEVAD

Lohusalus männimetsa varjus asub meie kolhoosi laste puhkelaager. Rannas õitsevad ilusad punased kibuvitsad. Laagrilapsed elavad kahekaupa väikestes telkmajades. Möödunud suvel viibisin esimest korda laagris. Laagripäevad olid väga huvitavad.

Tegime palju sporti. Mina mängisin rahvastepalli. Oli lõkkeõhtuid ja lõbusaid matku. Lõkkeõhtul laulsime, tantsisime ja võistlesime omavahel.

Huvitav oli nukuteatri külalisetendus «Kaval-Ants ja Vanapagan». Vihma hakkas küll sadama, kuid näitlejad mängisid lõpuni. Kohtusime ka ühe tubli kaluriga, kes jutustas meile oma tööst. Lõbusad laagripäevad möödusid kiiresti. Kahju oli lahkuda kaunist Lohusalust ja sõpradest.

AVE RANNALA,
Viimsi 8-kl. Kooli
IIIa klassi õpilane

PANNA NÖÖPE

Emma nõobikarp on huvitav. Selles on palju nõöpe ja neid saab panna igat moodi. Kõige lihtsam on panna nõöpe niimoodi, et ühte hunnikusse panna punased nõöbid. Teise hunnikusse rohelised nõöbid. Kolmandasse kollased. Neljandasse sinised. Viiesandasse pruunid. Kuuendasse roosad. Seitsmendasse kullast nõöbid. Kaheksandasse hõbedast nõöbid.

Kõige rohkem on musti ja valgeid nõöpe. Mustad ja valged nõöbid ei ole ilusad. Valged nõöbid on pesu jaoks, mustad nõöbid isa jaoks. Kõige ilusamad on klaasist nõöbid. Neid on igat värvi. Mõned klaasist nõöbid on pealt ühte värvi ja seest teist värvi. Mõnel klaasist nõöbil on triibud peal, mõnel jälle nagu täpid või kolmnurgad.

Kullast ja hõbedast nõöbid on veel ilusamad kui klaasist nõöbid. Neid on ka mustriga ja ilma. Mustrita nõöbid säravad rohkem. Kõige ilusam nõöp on kullast kuldse ääre ja kuldse ankruga peal. Taga on tal hõbedast aas, et riide külge saaks ömmelda.

Nõöpe saab panna ka niimoodi, et kõigepealt võtta nõöbid, mis on nagu pärlid. Siis võtta nõöbid, mis on nagu vihmatilgad. Siis võtta pikergused, kandilised ja igasugused muud imeliku kujuga nõöbid. Need, mis üle jäävad, on harilikud nõöbid. Mõned nõöbid on ka lille moodi.

Nõöpidest endist saab ka lille te-

ha. Kui panna kollane nõöp keskele ja valged nõöbid ringi ümber, siis on karikakar. Aga kui panna punane nõöp keskele ja sinised nõöbid ümber, siis ei teagi, mis lill see on.

Mõned nõöbid on plastmassist ja mõned on luust ja mõned on puust. Üks nõöp on nahast — see on isa nahkjopi tagavaranõöp. Mõnest nõöbist ei saagi aru, millest ta on. On ka heegeldatud nõöpe, aga need on ema kampsuni ees ja neid ei saa kuhugi panna.

Kõige suurem nõöp on helepruuni ja tumepruuni triibuline. Kui see kõrvale panna, tulevad teised suured nõöbid. Neid on rohkem, aga mitte nii palju kui keskmisi. Keskmisi on hirmus palju, just nagu väikesigi. Väikestest veel väiksemaid on juba jälle vähem. Kõige väiksemad nõöbid polegi nõöbid. Need on pisikesed helmekesed katkisest kaelakeest ja nad on nii väikesed kui suhkruterad. Neid ei tohi karbist välja võtta, kaovad ära.

Nõöpe võib panna ka niidi otsa. Võib panna ühesuguseid või jälle igasuguseid nõöpe kõrvuti! Kui niidi otsad kinni siduda, on nagu kaelakee ja seda saab kaela panna. Kui otsi kinni ei seo, võib niiti niisama raputada, siis nõöbid kõrisevad.

Nõöpe saab ka riietele ette ömmelda. Aga see on natuke keerulisem ja seda teeb ema ise. Kõige ilusamat nõöpi pole ta seni veel kuhugi ömmelnud.

Illustreerinud ENE PIKK

Suur pahandus piimaga

VLADISLAV KORŽETS

Ükskord oli üks niisugune õhtu, et oli juba väga hilja, aga isa polnud ikka veel kodus. Ema tuli Merikese voodi juurde, kallistas tüdrit ning ütles: «Eks ole, me otsime uue isa, kui isa niisugune on!» «Missugune!» küsis Merike, kuid ema ei seletanud. «Aga mis me meie isaga teeme!» tahtis Merike veel teada. «Talle ütleme, et ta võib minema minna,» ütles ema ja ema põsed olid märjad.

Merike nägi isa alles järgmisel õhtul. Kui isa tuppa astus, jõi Merike piima. Merike tahtis isa juurde joosta, et isa teda keerutaks, ajas aga piimaklaasi ümber. Nad vaatasid kahekesi suurenevat piimaloiku ning isa ütles: «Palun võta lapp ja kuivata ära!»

Merike ei tahtnud lapi järele minna. Ta tahtis hoopis, et isa teda keerutaks.

«Too lapp ja kuivata põrand ära!» kordas isa.

Merike ei läinud. Aga ta ei tahtnud enam ka, et isa teda keerutaks, vaid et isa ise lapi tooks.

«Kas sa kuuled mind!» küsis isa.

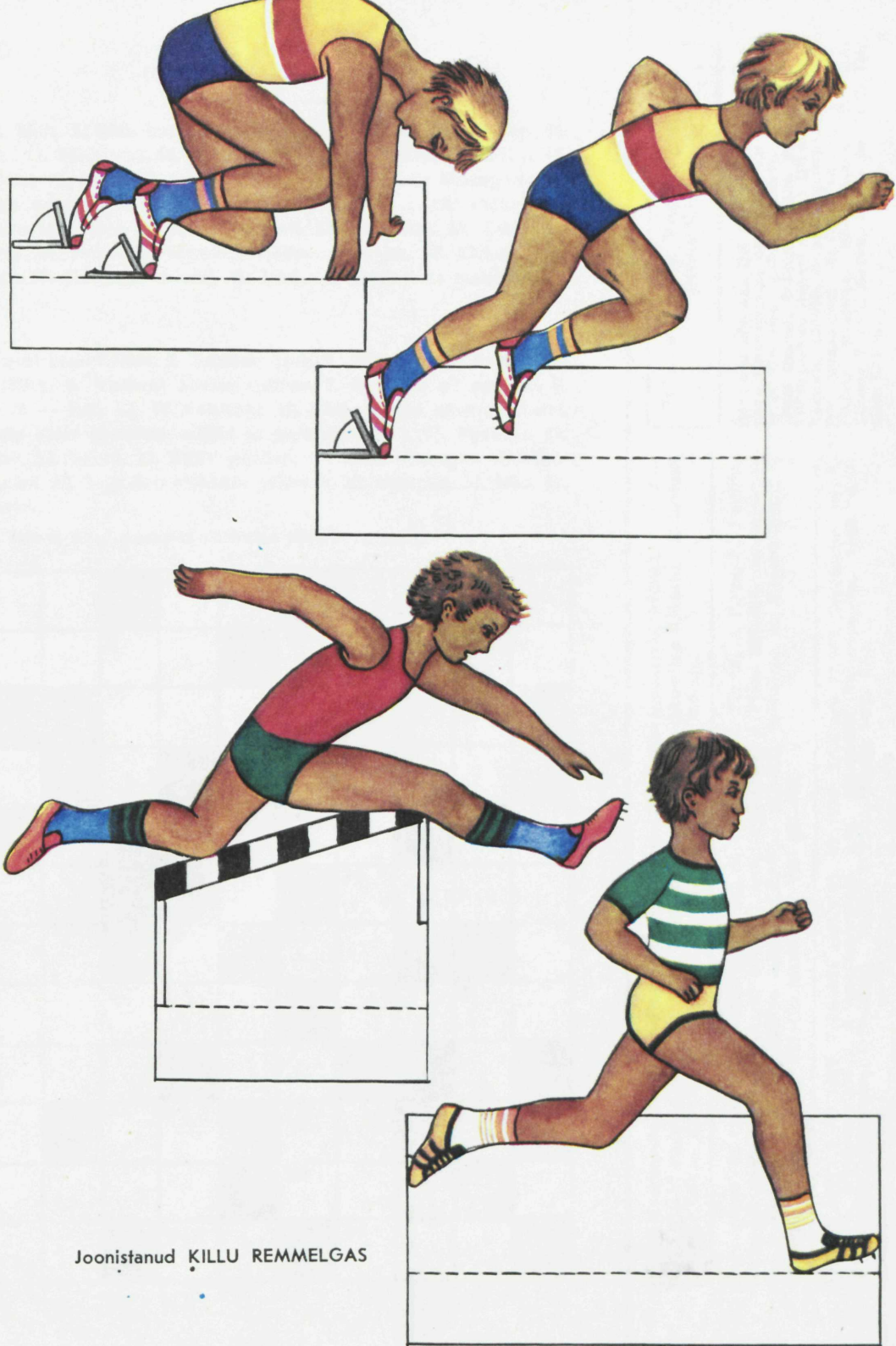
Merike vaatas aknast välja.

«Too kohe lapp!» ütles isa väga valjusti. Nõnda valjusti rääkis ta harva. Merike tõesti ei teadnud, miks ta niimoodi tegi, aga ta ütles: «Lapse peale ei tohi karjuda! Ja üldse, me otsime emaga uue isa. Sina võid minema minna!»

Merike arvas, et nüüd võtab isa viitsa või paneb ta nurka, kuid midagi niisugust ei juhtunud. Isa muutus kuidagi kurvaks, tal oli äkki väga väsinud nägu. Ja Merikesele tundus, et nüüd kohe isa panebki mantlinööbid kinni, astub uksest välja ning täna õhtul teda jälle ei ole. Ei ole ka homme, ja ülehomm, ja isegi saja päeva pärast. Seepärast läks Merike kööki, tõi lapi ning kuivatati põranda.

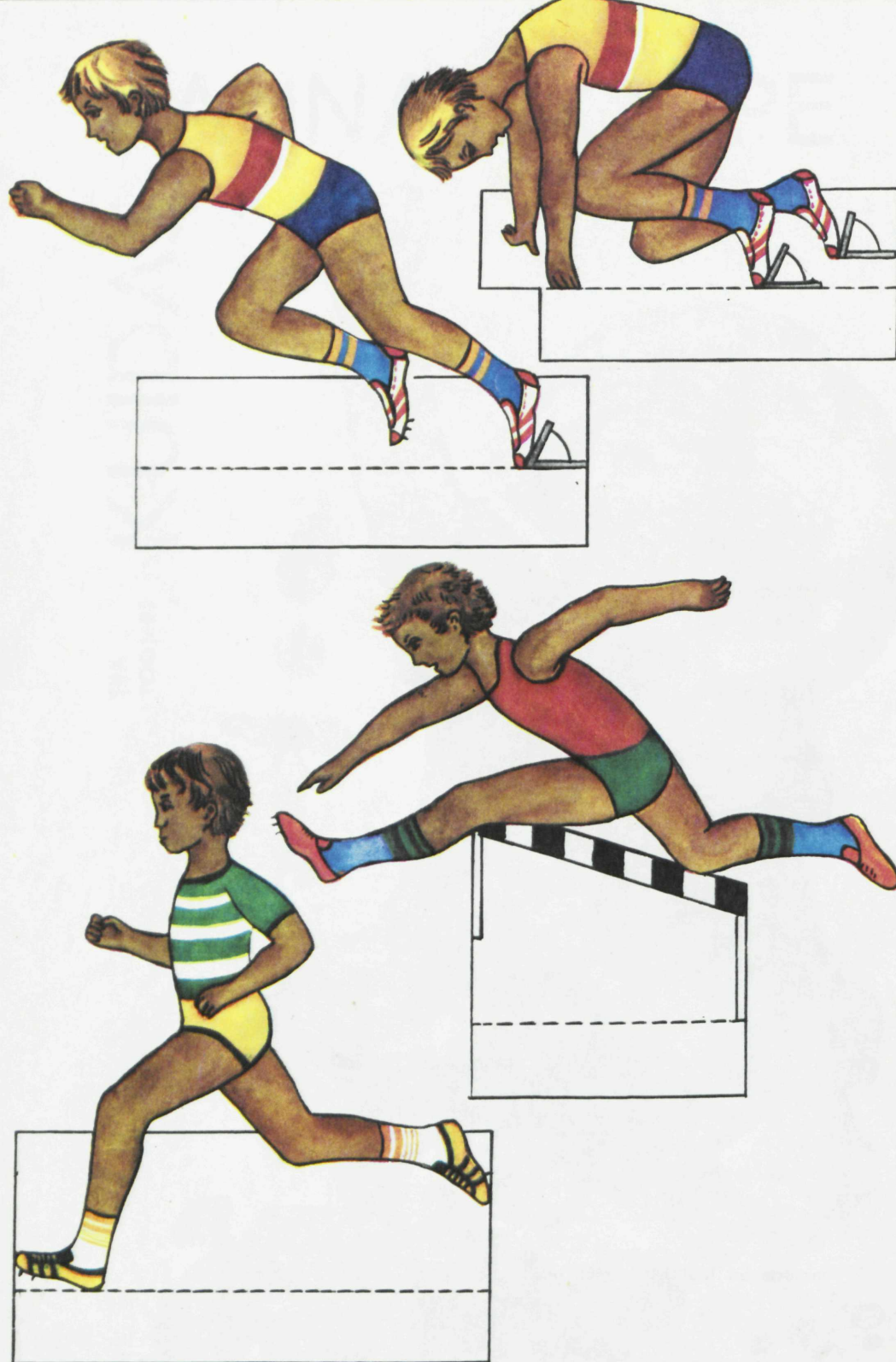
Sellest hoolimata oli isa veel kaua morn, kuid lõpuks läks see ikkagi üle ning siis hullasid nad Merikesega niimoodi, et isegi raamaturiuli klaasid rõõmsalt klirisesid. Ja Merike ütles:

«Eks ole ju hea, et ma põranda ära kuivatasin.»

SEDA KOLLAST JOONTMÕÖDA LÕIKA VÄLJA KÕRVALOLEV KÄSITÖÖLEHT

Joonistanud KILLU REMMELGAS

«Sport»

on tulnud ingliskeelsest sõnast «disport», mis tähendab meelelahutust, lõbusat ajaviidet. Sportlased ise arvavad pisut teisiti: sportimine on tõsine ja raske töö. Et saada teistest tugevamaks, osavamaks, kiiremaks, peab kaua ja palju harjutama ehk treenima.

Üks vanemaid spordialasid on võidujooks. Nähtavasti sellepärast, et joosta võib igaüks. Võib joosta palju tahab, millal tahab, kus tahab. Kes võidu jooksevad, on kas sprinterid, keskmaajooksjad või staierid. Meessprinterid võistlevad saja, kahe saja või neljasaja meetri pikkusel rajal. Keskmaajooksjate võistlusmaa pikkus on kaheksasada, tuhat või poolteist tuhat meetrit. Staierite jooksurada ulatub kolmest kilomeetrist kolmekümne kilomeetrini (3000, 5000, 10 000, 20 000, 30 000 meetrit).

Veel võisteldakse tõkke-, teate- ja krossijooksus.

Kõige pikem aga on maraton — 42 kilomeetrit ja 195 meetrit. See ülipikamaajooks sai oma nime Maratoni lahingu võidufate tooja mälestuseks. Legend jutustab, et kreeka sõdur jooksnud lahinguväljalt Ateenasse. Jõudnud hüüda: «Me võitsime!», suri ta suurest pingutusest. Esimest korda joosti maratoni Ateenas esimestel olümpiamängudel 1896. aastal.

Joosta oskab igaüks. Kaua ja kiiresti joosta suudavad vähesed, need, kes visalt treeninud. Kõige kiiremad pääsevad olümpiamängudele. Olümpiavõit on iga sportlase suurim soov ja ka tunnustus nähtud vaeva eest.

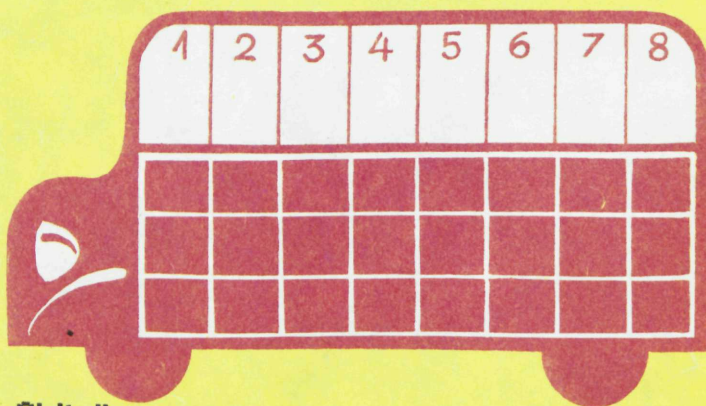
Ja lõpuks veel ühest jooksust. Selles jooksus ei võistelda, ei püstitata rekordeid ja tema pikkuski pole oluline. See on tervisejooks. Kes tahab olla terve ja tugev, see jookseb. Ja seda tahab küll meist igaüks. Sina ka!

JAAN PIIR

Kõrvaloleval käsitöölehel näed kahte startijat ja kahte jooksjat. Lõika iga sportlane koos alusega välja. Alus murra punktiirjoont mööda ära ja liimi papile, siis jäävad poisid ilusti püsti.

- 1-2. Madallähe ehk madalstart jooksu kiiremaks alustamiseks.
3. Tõkkejooksja.
4. Pikamaajooksja.

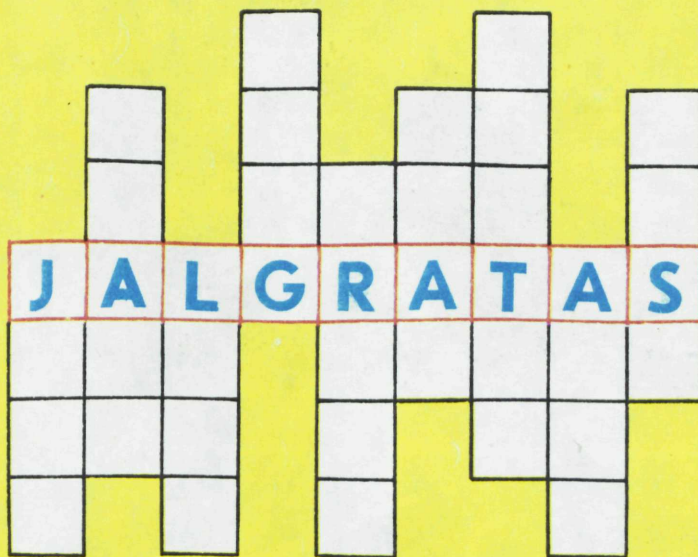
Millisesse ENSV linna sõidavad lapsed ekskursioonile!
 Õige lahenduse korral loed bussi akendelt vasakult
 paremale selle linna nime.

Ülalft alla:

1. Paha.	5. Jalanõu.
2. Liiklusvahend.	6. Tüdruku nimi Klaabu-
3. Tähestiku esimesed	lugudest.
tähed.	7. Lind.
4. Sporditarve.	8. Tähtis, väarikas.

Leia üheksa sõiduvahendit, mis sobivad ruudustikku.
 Kirjuta nende nimetused ülalt alla.

RISTSÖNAD

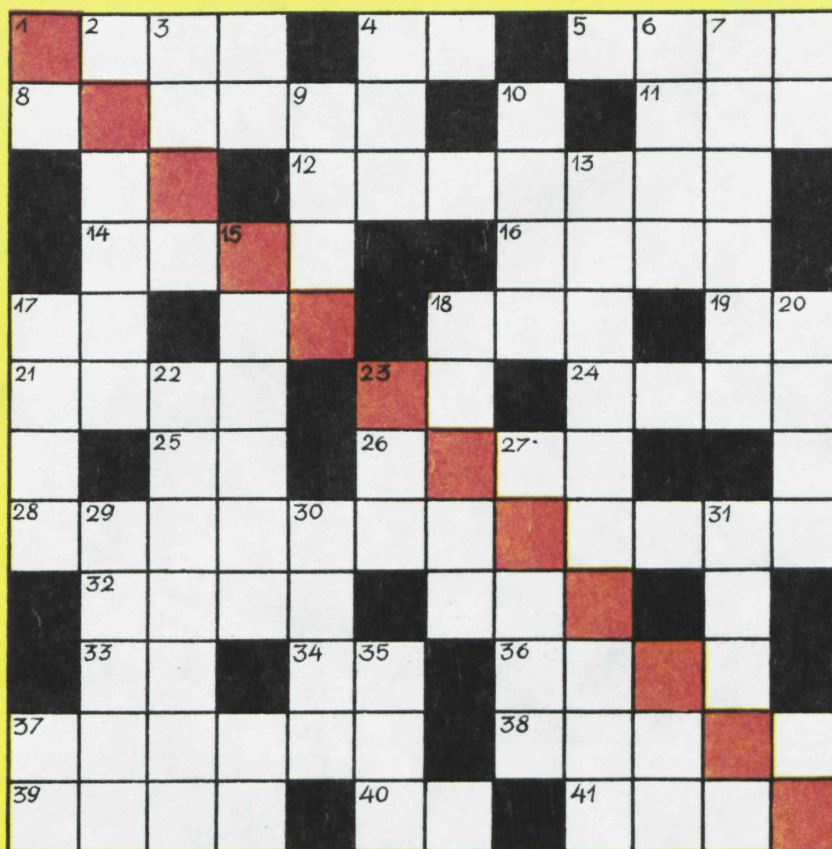
Paremale:

1. Koduloom. 4. Eifus. 5. Pink, tool. 8. Peakate ainsuse osastavas käändes. 11. Pajukass, paju... 12. Pähklipuu. 14. Kena, kaunis. 16. Kooliriletus, kooli... 17. See tähendab (lüh.) 18. Noof. 19. Mina. 21. Trepri osa. 23. Kaks ühesugust täishäälikut. 24. Maja osa. 25. Valuhüüe. 26. Ida poole, ehk... 28. «Tähekeses» paljude joonistuste autor (ees- ja perekonnanimi). 32. Naisenimi. 33. Kaks ühesugust täishäälikut. 34. Noof. 36. Tegusõna «jääma» pöördes. 37. Elukutse. 38. Loom. 39. Varem. 40. Sidesõna, sidend. 41. Vesi..., kasutatakse maalimisel.

Alla:

1. Kaks ühesugust kaashäälikut. 2. Esimene õpik. 3. Riletuse. 4. Eesti Telegraafiagentuur (lüh.). 6. Vastand sõnale «väike». 7. Orkestris oli palju... 9. Made in... (NSVL — ingl. k.). 10. Poininimi. 13. Kõige pikem päev maakeral. 15. Nukulavastuste autor (eesnime esitähht ja perekonnanimi). 17. Peenike. 18. Tugev, vastupidav. 20. Talent. 22. ENSV pealinn. 23. Kolm ühesugust täishäälikut. 27. Tüdrukunimi. 29. Tegusõna «leidma» pöördes. 30. Mesipuu. 31. Nõu. 35. Särav, silmpimestav.

Õige lahenduse korral saad punastes ruutudes tähtpäeva juulis.

ELKNO Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 7 — 1979. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetuse käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kotkas, E. Mardi, H. Mänd, A. Piirma, J. Pirita, H. Rafiste. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär J. Pirita 681-497, vanemtoimetaja J. Kannap 681-497, kunstiline toimetaja E. Pikk 681-400, toimetaja A. Jürgens 681-538, toimetaja V. Variksaar 681-496, sekretär H. Väli 681-400.

Laduda antud 1. VI 1979. Trükkida antud 19. VI 1979. Trükkia arv 72 000. Ofsetpaber nr. 1, 60x90/8. Trükkipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2.84. MB-05453. Tellimise nr. 1868. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

Esikaanel EDGAR VALTERI joonistus «Heinafool».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Советского Союза «Тяжеке» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Таллин, 200090, Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Пярну маantee, 67-а. Цена 15 коп. Объем 2 печ. листа. Заказ № 1868. Тираж 72 000.

HIND 15 KOP.
ИНДЕКС 78231

*Sõprus, soojus, suvenuhkus,
lainekohin kõrvades*

Pildistanud JÕRI VENDELIN ja
ANATOLI RUHADZE